

CHIẾC CẦU MƠ ƯỚC

Tùy bút - Nguyễn Đạt

Quê tôi nằm bên bờ phá Tam Giang hiền hoà thơ mộng bốn mùa nước mát trong xanh; tuổi thơ tôi là những tháng ngày rong chơi cùng đám bạn bè trên rìa phá, sau những phút nô đùa tấp táp thoả thuê, cả bọn thường tụ lại một chỗ đứng ngắm ráng chiều, mơ màng phóng tầm mắt qua thẳm nước mênh mông phía bờ đất xa thẳm bên kia chân trời, thả cho đầu óc lượn lơ phiêu du tưởng tượng. Trong đám lóc nhóc hồi ấy đặc biệt có thằng Đạm tuy nhỏ tuổi nhất bọn nhưng lại được bố mẹ thỉnh thoảng cho tháp tùng theo những chuyến buôn bán ở các phiên chợ định kỳ miền xa; mỗi lần về nó thường lấy câu chuyện làm quà, nào là có rất nhiều con đường sạch bong hơn cả nền nhà chúng tôi, ngoài đường cũng thấp điện sáng choang, rồi đèn xanh đèn vàng nhấp nháy suốt đêm khiến cả bọn cứ thế đứng há hốc mồm lắng nghe. Đi càng nhiều, chuyện kể của Đạm càng ly kỳ hấp dẫn khiến cho nỗi khát khao được thoát khỏi làng quê đi đây đi đó thắm thú những miền xa cứ sôi lên trong tôi, chập chờn cả trong giấc ngủ.

Một lần, tôi thăn thỉ bố: “Bố ơi! Khi nào có dịp, cho con qua bờ bên kia với nhé!” thì ông buồn rầu bảo: - Khó lắm! Phải mất ít nhất hai tiếng đồng hồ chèo đò đẩy con à. Với lại chuyện sông nước khó lường, cha mẹ cũng vì ngại con cái đi thuyền, đi đò cận kề nguy hiểm cứ thấp thỏm lo âu nên thường cho bọn trẻ nghỉ sớm chịu thất học. Ôi! Chỉ cách một dòng sông mà bên nớ giàu có văn minh, còn bên nì thì đói nghèo lạc hậu, tiếc quá. - Ông thờ dài đánh sượt, giọng cảm thán: - Giá như có được chiếc cầu bắc qua sông... Ừ. Nếu như có chiếc cầu... - Từ đây, chiếc cầu luôn là hình ảnh ước mơ trong tâm tưởng của tôi.

Lớn lên, thi vào sư phạm, sau khi tốt nghiệp, tôi được điều về Phú Yên, ngôi trường dạy học nằm ở một miền xa bên kia sông Đà. Hồi đó duy nhất chỉ có chiếc cầu sắt thanh mảnh đen sì dành cho cả người đi bộ, tàu lửa, xe cơ giới lẫn các phương tiện vận tải thô sơ. Do chịu đựng quá tải nên ván cầu, bù long đỉnh vít coi lên, gập ghềnh chỗ cao chỗ thấp; lòng cầu lại hẹp, nhiều tấm bị mục không kịp thay bởi xe cộ chạy liên tục, tạo nên những “ổ gà” như cái bẫy rất nguy hiểm, nếu tay lái không vững thì bất cứ chuyện gì cũng có thể xảy ra.

Ngay lần đầu tiên vượt cầu bằng xe Hon-đa tôi đã thót tim vì sợ hãi, còn anh bạn cùng trường thì nửa đùa nửa thật: - Sao nó giống như chiếc cầu “tử thần” trong phim “Cầu sông Kwai” thế nhỉ! - Vốn nhát gan, mỗi khi qua cầu tôi thường để mặc cho anh bạn cùng trường đeo bông, có lúc ngán quá tôi nhắm tít hai mắt, ôm chặt lưng cậu ta không dám nhìn ngang nhìn dọc, và chiếc cầu sắt ấy một thời đã từng là mối ám ảnh miên trường của tôi.

Thế rồi vào một chiều đầu mùa gió lộng từ trường về muộn, chúng tôi bắt gặp cô nữ sinh áo trắng dáng hót hơ hót hời, đứng ngay đầu cầu nhìn ngược nhìn xuôi như đang trông chờ ai đó, khi vừa thấy chúng tôi trở tới, nàng tỏ vẻ mừng rỡ chạy ra đón lòng: - Anh ơi! Giúp em đưa chiếc xe máy qua sông với! – Bạn tôi tính ưa ga-lăng quay lại nhìn tôi nói hộ: - Cậu giúp cô ấy đi. – Thế là phần vì sĩ diện phần khác vốn cũng thương người, tôi gồng mình lái giúp; chạy được một đoạn chưa kịp mừng thì bất đồ một cơn gió xoáy tạt qua, lúnh quýnh thế nào bánh trước bị lọt ụp vào khe giữa đường ray, cả hai cố lấy hết sức bình sinh hì hục vừa lái vừa kéo, mất hồi lâu chiếc xe mới chịu nhúc nhích; nhưng thật bất ngờ, khi vừa ngóc lên thì chiếc xe như con ngựa bất kham tuột khỏi tay, lao đánh sầm vào mấy thanh sắt bảo hộ ở mé cầu, tay lái, đèn-về vỡ nát; thì ra do vô ý, chúng tôi vẫn để xe cài nguyên số mà cứ mê mãi tăng ga! Một tháng lương là cái giá rờ-tút lại chiếc xe để cứu “nàng” thoát khỏi... trận đòn bởi tội lên bố lấy xe đi thị xã khi

chưa được phép nhưng bù lại, chúng tôi có được mối duyên tình mộng mơ vĩnh cửu. Từ đây, chiếc cầu sắt đen sì trở nên một hình ảnh đẹp đẽ thân thương đối với cả hai chúng tôi.

Cuộc sống tuần tự trôi đi trong hiền hòa bình lặng nhưng tôi thì vẫn giữ trong tâm một điều trăn trở, đó là về mặt vọng mơ của bố khi người thăm thi:

- Con rón học giỏi, mai này lấy được tấm bằng kỹ sư về xây dựng chiếc cầu cho quê hương làng nước để bà con bớt khổ.

- Không thực hiện được kỳ vọng của bố, lòng tôi ân hận lắm mình à! - Một lần không cưỡng được tình cảm, tôi đem tâm sự với bà xã thì nàng sốt sắng bảo: - Không sao. Mình sẽ hướng dẫn, vun đắp cho con trai để nó thực hiện ước mơ của nội.

Vậy là từ đó tôi có thêm một đồng minh chung niềm mong ước, mong ước cậu con trai thành tài về đóng góp công sức với mọi người nơi quê nhà dựng xây một cây cầu hoàn chỉnh giúp bà con hai bên qua lại giao lưu, buôn bán làm ăn, tạo điều kiện cho quê hương phồn vinh và phát triển. Nhưng rồi mộng vẫn không thành bởi biến cố một chín bảy lăm cho gia đình phải ly tán.

... Ngày tháng đi qua, núi Nhạn sông Đà, nơi ngụ cư và là quê hương thứ hai của tôi, những chiếc cầu kế tiếp được dựng xây, nhưng ở quê nhà xa kia, chiếc cầu ước mơ bắc qua phá Tam Giang vẫn mãi hoài còn nằm trong mơ ước. Giờ đây, khi đã được bước chân lên nước Mỹ ngàn trùng xa cách, một nơi được coi là miền đất hứa của bao người, bao thế hệ, tôi lại có một ước mơ khác, đó là một chiếc cầu xuyên suốt đại dương nối kết được tình người, xóa đi những đau thương sâu hận để cho dòng tộc, bạn bầu, người thân có dịp tái hội đề huề sum họp dài lâu.

Ước một ngày đời hết gió mưa
Mây xoải tóc phơi mình trong nắng mới
Dòng sông mơ chấp nhịp cầu đón đợi
Đưa con còn phiêu lãng chốn mù khơi

Tháng 11/2008
San Jose (Thung Lũng Hoa Vàng)